

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
76 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2016

Наукове видання

Збірник тез доповідей 75 наукової конференції викладачів академії
18 – 22 квітня 2016 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами
За достовірність інформації відповідає автор публікації

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова
Укладач Л. В. Агунова

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б. В., д-р техн. наук, професор

Заступник голови

Капрельянц Л. В., д-р техн. наук, професор

Члени колегії:

Амбарцумянц Р. В., д-р техн. наук, професор
Безусов А. Т., д-р техн. наук, професор
Віннікова Л. Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О. І., д-р техн. наук, професор
Жигунов Д. О., д-р техн. наук, доцент
Іоргачева К. Г., д-р техн. наук, професор
Коваленко О. О., д-р техн. наук, ст. наук. співробітник
Крусір Г. В., д-р техн. наук, професор
Мардар М. Р., д-р техн. наук, професор
Мілованов В. І., д-р техн. наук, професор
Осипова Л. А., д-р техн. наук, доцент
Павлов О. І. д-р екон. наук, професор
Плотніков В. М., д-р техн. наук, доцент
Савенко І. І. д-р екон. наук, професор
Тележенко Л. М. д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н. А., д-р техн. наук, професор
Ткаченко О. Б., д-р техн. наук, доцент
Хобін В. А., д-р техн. наук, професор
Хмельнюк М. Г., канд. техн. наук, доцент
Станкевич Г. М., д-р техн. наук, професор
Черно Н. К., д-р тех. наук, професор

**ТЕХНОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ ДЛЯ ХАРЧОВИХ І
ЗЕРНОПЕРЕРОБНИХ ГАЛУЗЕЙ АГРОПРОМИСЛОВОГО
КОМПЛЕКСУ**

та $54,9 \pm 2,3$ мг/м³. Концентрації у питній воді інших хімічних елементів, формуючих рівень загальної мінералізації, також значно перевищує гігієнічні регламенти.

Населення Одеської області використовує питну воду із значною кількістю сульфатів ($1879,1 \pm 122,3$ мг/м³, перевищення гігієнічного регламенту в 3,9 рази), хлоридів ($426,7 \pm 12,4$ мг/м³, перевищення гігієнічного регламенту в 1,6 рази).

Питні води в окремих районах області відрізняються високою загальною жорсткістю ($24,1 \pm 1,5$, перевищення гігієнічного регламенту в 4,4 рази) та високою загальною мінералізацією ($3532,3 \pm 244,1$, перевищення гігієнічного регламенту в 3,5 рази).

Середньорічні концентрації важких металів в питній воді знаходяться біля верхньої межі допустимого рівня або перевищують його (хром, магній).

До числа зон підвищеного екологічного ризику в Одеській області належать північні та південно-західні райони. Основними чинниками ризику для здоров'я населення в них є несприятливий сольовий склад питних вод.

НЕБЕЗПЕКИ МАНІПУЛЯЦІЇ СВІДОМІСТЮ ЧЕРЕЗ ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

**Неменуца С. М., канд. с.-г. наук
Одеська національна академія харчових технологій**

Розвиток і розповсюдження інформаційних технологій та засобів масової комунікації ставить під сумнів особисту свободу людини. Конституція України проголошує, що людина — найвища соціальна цінність, і забезпечення її прав і свобод є головним обов'язком держави. Але навіть у демократичній країні свободи особистості обмежуються: не шляхом прийняття нових законів, а через практично невидимий маніпуляційний вплив на її свідомість. Найбільш активно даний вплив здійснюється через засоби масової інформації (ЗМІ).

Сучасна наукова думка виокремлює два основних підходи маніпуляційних можливостей ЗМІ: медіаорієнтований та медіацентристський.

Медіаорієнтований підхід передбачає самостійність людини у виборі тієї інформації, яка відповідає певним, наперед визначеним вимогам самої людини. На думку О. Н. Берьозкіної, людина не просто механічно переробляє отриману інформацію, а й здійснює її фільтрацію залежно від свого світогляду, культурного розвитку, віку, статі тощо. Отже, ЗМІ не здатні підпорядкувати людську свідомість, а навіть навпаки — людина пристосовує ЗМІ до своїх потреб. Якщо особа має власну активну точку зору, то змінити її відношення не лише до отриманої інформації, а і до її джерела, практично неможливо.

Інший підхід до маніпуляційних можливостей ЗМІ — визначення аудиторії як пасивної маси, схильної до будь-яких зовнішніх впливів, таких як навіювання, приховане управління свідомістю людини тощо. Тому ЗМІ можуть суттєво деформувати бачення людиною істинної картини світу, створюючи новий, ілюзорний світ.

Багато засобів, за допомогою яких можна керувати поведінкою людини, її думками та відчуттями. ЗМІ досить широко використовують методи впливу на підсвідомість особи. Поширеними є ситуації, коли людина, загипнотизована телевізійною передачею, просто не в змозі її вимкнути. При цьому особа вже не здатна аналізувати отриману інформацію.

Часто використовуються неусвідомлювані впливи. Використовують підпорогові аудіо- та відеосигнали (наприклад, ефект 25-го кадру). Вони направлені на підсвідоме сприйняття, і непомітно для людини спрямовують її думки і поведінку у задане маніпулятором русло. Головне завдання такого впливу — створити видимість вільного вибору, фактично не залишаючи такого.

Проблема свободи вибору за умов психологічного впливу ЗМІ є неоднозначною. З початку здійснення впливу особа має видимість того, що вона сама робить свій вибір серед наявних альтернатив, але маніпулювання можливе. Жертвами маніпуляцій стають лише ті

особи, які дозволяють собою маніпулювати. Це ті люди, які є психологічно слабкими, а тому і намагаються перекласти відповідальність за свої вчинки на інших. У цьому випадку вплив ЗМІ використовується як засіб самовиправдання.

Маніпулювання свідомістю людей — це створення спокуси здійснити певну дію, обмежити їх свободу вибору. Настання тих чи інших подій напряму залежить від самої людини. Існує два варіанти поведінки: або піддатися впливу маніпулятора, або докласти зусиль і відстояти власну точку зору.

Виділяють ще ряд способів маніпулювання за допомогою ЗМІ. Так, наприклад, американський лінгвіст, філософ і політичний аналітик Ноам Хомський визначив «10 способів маніпулювання». Найвагомішими серед них є наступні:

- відволікання уваги — спосіб, спрямований на те, щоб населення не отримувало важливої інформації у різних галузях життя. Здійснюється такий вплив за допомогою постійного насичення інформаційного простору малозначущими повідомленнями;

- створення проблем і пропозицій щодо їх вирішення. У даному випадку, перш за все, штучно створюється проблема, що має викликати бурхливу реакцію серед населення, із подальшими вимогами стосовно вирішення даної проблеми (широко використовується для проведення різноманітних політичних акцій);

- поступове застосування — передбачає поступове нав'язування непопулярних заходів, які не можуть бути сприйняті населенням в один момент;

- наголос більше на емоціях, ніж на роздумах — вплив на емоції дозволяє відкрити підсвідомість людини для нав'язування «потрібних» думок;

- посилення почуття власної провини — намагання змусити людину повірити, що саме вона винна у власних бідах через недостатність її розумових здібностей чи докладених зусиль.

Інформаційний простір — телебачення, радіо, газети, журнали контролюються певними корпораціями. Тому досить часто інформація висвітлюється через призму ідей, вчень, політичних програм, які підтримують керівники ЗМІ. Це дає змогу формувати у цільовій аудиторії такі погляди, які є вигідними у тих чи інших випадках. Особливо чітко таку тенденцію можна прослідкувати у період передвиборчих кампаній: ЗМІ виступають як рятувальний круг для різних політичних груп.

Вплив ЗМІ є досить вагомим при формуванні поглядів окремої особи та населення в цілому. Знаючи та використовуючи правильні прийоми маніпулювання, можна нав'язати необхідні ідеї аудиторії. Але поширення ЗМІ дає населенню змогу розглядати альтернативні джерела інформації при формуванні своїх поглядів. Тому постійно ведеться боротьба між існуючими ЗМІ стосовно першості у донесенні інформації до слухача.

Важливою особливістю ЗМІ вважається можливість вибору необхідної інформації серед запропонованої. Така альтернатива дає змогу говорити про зменшення нав'язувального впливу на людину ззовні. Вона стає доступною через існування великої кількості телеканалів, газет, журналів, які пропагують абсолютно різні погляди. Але виникають труднощі як технічного, так і політичного характеру. Крім того, не кожна людина здатна відрізнити правдиву інформацію від неправдивої, що залишає можливість здійснювати на неї вагомий вплив на формування поглядів. При цьому певним чином обмежується свобода самовизначення особи.

В Україні інформаційний простір розвивається досить нерівномірно і часто не відповідає стандартам розвинутих країн. Однією з основних характеристик українських ЗМІ є значний вплив на них з боку держави. На ринку друкованої продукції представлена досить незначна кількість наукових та дитячих видань, і, в розрахунку на одного жителя, вона менша за визначені ЮНЕСКО стандарти.

Небезпечним є і те, що спостерігається висока присутність іноземних держав в інформаційному просторі України. Це може призвести до формування суспільної думки, в основі якої знаходитимуться інтереси інших країн. Крім того, досить низький рівень довіри насе-

лення до ЗМІ. Причиною є постійна конкуренція ЗМІ у прагненні доносити інформацію до аудиторії.

Отже, ЗМІ стали невід'ємною частиною життя сучасної людини. Вони хоча і несуть необхідну людині інформацію, розвивають в людях почуття власної гідності, прагнення до свободи, але водночас вони здатні підкоряти, дезінформувати, залякувати. Маніпулювання людьми за допомогою ЗМІ є дуже простим і дієвим способом формування суспільної думки. Так чи інакше, ЗМІ перетворилися на могутній соціальний інститут, вплив якого важко переоцінити.

СЕКЦІЯ ХІМІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

FOOD SAFETY DETERMINATION BY BIOLOGICAL METHODS

**Pylypenko I., Pylypenko L.
Odessa National Academy of Food Technology**

The Codex Alimentarius commission has developed the safety-control measures of food products, including biological safety according to the document CAC/GL 69. The biological danger, being of the first priority on the risk scale, are caused by the microorganisms in food products, i.e. by bacteria and/or products of their vital functions, toxigenic moulds, viruses, vermin (helminths and the primitive life forms), and insects.

The causes of growing danger level of biological nature are the following: a modern fashion for consumption of raw or underdone meals, the increase of the daily consumption of animal origin products (either improperly prepared or long kept before the consumption), the expansion of international trade leading to new types of food raw materials that changed a general picture of microbiological dangers, and modification of microorganisms themselves. Therefore both the nomenclature of microorganisms subject to the special control and requirements for the control severity are periodically changed.

The contaminants of fruit and vegetable products are presented both as typical and casual types of microorganisms coming from soil, water, atmospheric precipitation, equipment, containers, inventory, transport vehicles, workers' hands and clothes; carried by wind, birds, rodents, insects.

We studied and developed original methods for assessing the biological safety of plant raw materials, its products, nutritional supplements and ingredients either positively proven integrated methods of establishing the impact of the food on the human body.

Modelling the impact of negative factors on the survival rate of test cultures at different levels of structural organization carried out on members of the three dominant groups of toxic compounds - pesticides, heavy metals and mycotoxins. From the first group of substances studied the toxicity of a number of pesticides, insecticides, herbicides, active substances which are in particular propiconazole, α -cypermethrin, β -cyfluthrin, α -naphthyl-N-methylcarbamate, phosphamide (dimethoate) phosalone and others.

Of the second groups of toxic compounds the effect of metabolic products of pathogens damage of various kinds of vegetable raw materials related with fungi and mixed microbiota were studied. From the third groups of toxic compounds the effect on the test culture model system solutions with cations of Pb^{2+} , Cd^{2+} , Hg^{2+} , Cr^{6+} , Cu^{2+} , etc. (in the form of soluble salts) were investigated.

Detailed results of our research are described in the monograph "Biological methods to assess the safety of plant foods and food ingredients."

АНАЛІЗ ЧИННИХ МЕТОДІВ ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ	
Хоренжий Н. В., Волошенко О. С.	48
ЗМІНА ЯКОСТІ ЖИРОВОЇ НАЧИНКИ З ІНУЛІНОМ В ПРОЦЕСІ ЗБЕРІГАННЯ	
Коркач Г. В., Кушнір Ю. Р.	49
ВИКОРИСТАННЯ РАПСОВОГО ШРОТУ У ВИРОБНИЦТВІ БОРОШНЯНИХ ВИРОБІВ	
Павловський С. М.	50
ВИКОРИСТАННЯ НАТУРАЛЬНОГО ПІДСОЛОДЖУВАЧА В ТЕХНОЛОГІЇ ХЛІБОБУЛОЧНИХ ВИРОБІВ	
Лебеденко Т. Є., Соколова Н. Ю.	51
УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ХЛІБОБУЛОЧНИХ ВИРОБІВ ТРИВАЛОГО ТЕРМІНУ РЕАЛІЗАЦІЇ	
Солоницька І. В., Ткаченко Н. С., Добровольський В. В.	52
ЗМІНА ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ БІСКВІТНИХ НАПІВФАБРИКАТІВ НА ОСНОВІ НЕХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ВИДІВ БОРОШНА ПРИ ЗБЕРІГАННІ	
Іоргачова К. Г., Котузаки О. М., Макарова О. В., Гордієнко Л. В.	53
РОЗШИРЕННЯ АСОРТИМЕНТУ КЕКСІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ПОБІЧНИХ ПРОДУКТІВ ПЕРЕРОБКИ ДРІБНОНАСІННЕВИХ КУЛЬТУР	
Макарова О. В., Іванова Г. С., Торгіка Н. М.	55
СУЧАСНІ СИСТЕМИ ВИБУХО- І ПОЖЕЖЕЗАХИСТУ ПРИМІЩЕНЬ ІНДУСТРІЇ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ	
Фесенко О. О., Лисюк В. М.	57
ПРОГРАМА SAFEAGRI КОМПАНІЇ ГЛЕНКОР ГРЕЙН УКРАЇНА	
Фесенко О. О., Лисюк В. М.	59
АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ УКРАЇНИ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА НАПОЇВ	
Сапожнікова Н. Ю.	61
ЯКІСТЬ ПИТНОЇ ВОДИ ЯК ФАКТОР ДЕТЕРМІНУЮЧОГО СТАНУ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ	
Сахарова З. М.	62
НЕБЕЗПЕКИ МАНІПУЛЯЦІЇ СВІДОМІСТЮ ЧЕРЕЗ ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	
Неменуша С. М.	63

СЕКЦІЯ

ХІМІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

FOOD SAFETY DETERMINATION BY BIOLOGICAL METHODS	
Рулупенко І., Рулупенко Л.	65
ВИКОРИСТАННЯ ГІДРОЛІЗАТІВ ДРІЖДЖІВ <i>S. CEREVISIAE</i>	
Данилова О. І.	66
ІДЕНТИФІКАЦІЯ КОНТАМІНАНТІВ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ МЕТОДАМИ СУЧАСНОЇ МІКРОБІОЛОГІЇ	
Пилипенко І. В., Ямборко А. В., Сергєєва Ж. Ю.	67
ВИКОРИСТАННЯ БІОТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ПІДВИЩЕННІ ХАРЧОВОЇ ЦІННОСТІ КАПУСТЯНОГО СОКУ	
Палвашова Г. І., Нікітчина Т. І.	69
ВИДИ СКЛЯНОЇ КОНСЕРВНОЇ ТАРИ І ЗАСОБИ ЇЇ ЗАКУПОРЮВАННЯ	
Верхівкер Я. Г., Мирошніченко О. М.	71
ТЕХНОЛОГІЯ ОДЕРЖАННЯ ФЕРМЕНТНОГО ПРЕПАРАТУ ПЕКТИНМЕТИЛТЕТЕРАЗИ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ	
Нікітчина Т. І., Безусов А. Т.	72
ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ РІЗНИХ ВИДІВ ПОПЕРЕДНЬОЇ ОБРОБКИ ТЕРЕНУ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ФРУКТОВИХ СОУСІВ	
Палвашова Г. І., Гончар К. В., Сидорчук І. А., Сімчинський П. В.	74
ВПЛИВ ОЦТОВОЇ КИСЛОТИ НА УТВОРЕННЯ ПРОДУКТІВ РЕАКЦІЇ МАЙЯРА В ТЕХНОЛОГІЇ ГОСТРИХ СОЛОДКИХ МАРИНАДІВ	
Безусов А. Т., Горбачова Н. В.	76
ПРОБЛЕМА ГІСТАМІНУ В ХАРЧОВІЙ ПРОДУКЦІЇ	
Безусов А. Т., Барішева Я. О., Манолі Т. А.	78
ВИКОРИСТАННЯ CASE-ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОЦЕСІ ПРОЕКТУВАННЯ СОУСІВ ПІДВИЩЕНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ ЦІННОСТІ	
Кашканю М. А.	80

Наукове видання

**Збірник тез доповідей
76 наукової конференції
викладачів академії**

Головний редактор акад. Б. В. Єгоров
Заст. головного редактора акад. Л. В. Капрельянц
Відповідальний редактор акад. Г. М. Станкевич
Укладач Л. В. Агунова